

Kovalik András

Egy régi dunai túráról

Apám többször mesélte el ezt a történetet, amit egy vívótól hallott 1920-ban Vácot. A társaságban a sors kiszámíthatatlansága, furcsa véletlenjei, emberi sorsok beláthatatlan fonódása volt a téma.

A történet egyik szereplője egy kardvívó, akit nem engedett Ferenc Jóska szerepelni az olimpián, majd évek múlva mégis dobogós lett. Az elbeszélő a barátja volt, aki egy alkalommal üzenetet kapott, hogy sürgősen vigyen neki pénzt Pozsonyba, mert gondjai támadtak, Melkben ellopták, vagy elhagyta a tárcáját. Azonnal megtette a szükséges lépéseket és a reggeli vonattal vitte a kért összeget.

A megbeszélte vendéglőben átadta a pénzt és megismerte a Dunán vízitúrázó négytagú társaság többi tagját is. A délutánt, estét együtt töltötték. Kellemesen csalódott a három juristában, mert igen jó hangulatban telt el az idő. Különösen a „kölyök” volt formában.

Azután, 16 tavaszán megdöbbenve értesült arról, hogy mindhárom túratárs hősi halált halt a nagy háborúban, majd rövid idővel később barátja is elesett. Ki gondolta volna, hogy csónakjuk egykor Kharón hajója lesz?

Szerény – egy éves – vívómúltam ellenére megkülönböztetett figyelemmel kísértem a sport eseményeit, így amikor megkaptam Szepesiék könyvét* először a vívók történeteit olvastam. Mindjárt az elején találtam két nevet, akik nem indulhattak a St. Louis-i olimpián. Az ismert adatok alapján Zulavszky Bélában véltem felismerni az elbeszélés főszereplőjét, aki a déli fronton, Szarajevó környékén hősi halált halt. Felvetődött Szántay Jenő neve is, de őt hamar kizártam, mivel „csupán” negyedik lett Londonban.

Közel négy évtizeddel később jöttem rá tévedésemre. Ekkor a természetjáró alkotások kutatása során, a börzsönyi Fábri-emplék (Fábri-pihenő) kapcsán találtam a Neptun-köre, és annak is utána nézve jutottam Békessy Bélához. Egy újabb vívó, aki nem vehetett részt az 1904-es nyári olimpián! A Neptun Budapesti Hajós Egylet hősi halottai között hamar rátaláltam a három túratársra is, dr. Degré Lajosra, dr. Császár Elemérre, az egylet titkárára és a „kölyökre” dr. Torday József személyében, így állt össze előttem az egykori evezős négyes.

Addig nem jutottam el, hogy honnan indultak, meddig eveztek a Dunán. A Neptun abban az időben a társasági élet színhelye volt, nem tett különbséget a versenyzők és túrázók között, viszont írásos anyagaiban a versenyek mellett sajnos a nagy túrákról, csurgásokról nagyon kevés szó esik.

* Lukács László – Szepesi György: 100+1